

De Phoenix 2.0 Schaijk

Actieplan

HETPON

De Phoenix 2.0 Schaijk

Actieplan

Britte van Dalen MSc
Drs. Madelon van Duren
Ir. Jolanda Luijten

Colofon

Het PON heeft deze opdracht verricht in opdracht van 't Heft en Provincie Noord-Brabant

Auteur(s)

Britte van Dalen MSc
Drs. Madelon van Duren
Ir. Jolanda Luijten

PON publicatienummer

20-21

Datum

februari 2020

© 2020 Het PON

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het PON. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het PON. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan het PON geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	De bijeenkomsten	1
2	Actieprogramma Dorpshuis	4
	Speerpunt 1: De Phoenix als huiskamer van het dorp	5
	Speerpunt 2: De Phoenix als plek voor activiteiten voor kunst, cultuur en ontspanning	8
	Speerpunt 3: Phoenix als kenniscentrum	11
	Speerpunt 4: Phoenix als plek voor professionele en informele hulp voor welzijn, zorg & gezondheid	14
	Speerpunt 5: Phoenix als plek om (professioneel) te netwerken	17
	Speerpunt 6: Bevorderen van betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid (burgerschap)	18
	Speerpunt 7: Het dorp als eigenaar en beheerder van De Phoenix	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In april 2018 heeft een gezamenlijk burgerinitiatief 'Toekomst van Schaijk' het dorpsplan: 'Schaijk een Werelddorp in het hart van de Maashorst', uitgebracht. Hierin worden een aantal ambities en acties benoemd die van belang zijn voor een goede ontwikkeling van het sociale, groene en bruisende hart van het dorp en van de inwoners van Schaijk.

In het kader van het bruisende hart is de ambitie uitgesproken om een centrale ontmoetingsplek te creëren. Een 'Third Place'; thuis, werk, midden in het dorp. Uitgangspunt is daarbij dat het huidige dorpshuis De Phoenix qua functioneren en beschikbare faciliteiten zo gaat veranderen dat het als die nieuwe centrale ontmoetingsplek kan fungeren.

Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van 'de toekomst van Schaijk', de stichting Dorpshuizen Landerd en de bibliotheek heeft de handschoen opgepakt om te komen tot een heldere en aansprekende visie van de functies en werkwijze binnen die centrale ontmoetingsplaats. Een visie die gedeeld en gedragen wordt door de diverse verenigingen, organisaties, ondernemers, gemeente en Schaijkenaren.

De werkgroep heeft gevraagd of het PON, samen met overkoepelende organisatie 't Heft, die zich inzet voor de ontwikkeling van toekomstbestendige dorpshuizen in de provincie Noord-Brabant, wil meekijken hoe De Phoenix klaargestoomd kan worden voor de toekomst en het gesprek met alle betrokkenen te faciliteren.

Het PON heeft vervolgens een aantal bijeenkomsten gehouden met de werkgroep/dragers en de inwoners van Schaijk om te komen tot een actieprogramma.

1.2 De bijeenkomsten

In dorpshuis De Phoenix hebben een aantal bijeenkomsten plaatsgevonden die tot dit actieprogramma hebben geleid. Zo is er naast een eerste kennismakingsbijeenkomst met de werkgroep en dragers, waar de eerste plannen en knelpunten op tafel kwamen, een stakeholdersbijeenkomst georganiseerd en heeft het PON een veerkrachtdialoog gehouden.

Kennismaking met de werkgroep/dragers

Allereerst was er op 29 augustus 2019 een kennismakingsbijeenkomst tussen het PON, een vertegenwoordiger van 't Heft, de werkgroep Third Place en diverse dragers van De Phoenix. Naast een eerste kennismaking hebben we het door het PON en 't Heft voorgestelde plan van aanpak besproken.

Stakeholdersbijeenkomst

Op 1 oktober 2019 vond een brainstormbijeenkomst plaats met een aantal stakeholders uit het dorp. Naast de werkgroep Third Place en de dragers die reeds op 29 augustus aanwezig waren (zoals Zorgcoöperatie Schaijk, KBO, Brabant Zorg, Bibliotheek Schaijk, bestuur Phoenix) waren nog enkele andere stakeholders uitgenodigd voor deze avond.

Stakeholders die eveneens raakvlakken hebben met het dorps huis zoals de Harmonie, GGD, Ons Welzijn, Vluchtelingenwerk, Kunst en Co (in Uden), MKB, Uitbater van de Potter en basisschool De Regenboog.

Aan de hand van twee brainstormborden kregen de 12 deelnemers in duo's zes thema's voorgelegd: 'cultuur', 'ontmoeten, netwerk & werk', 'Leven lang leren & ontwikkelen', 'Vermaak, sport & ontspanning', 'Welzijn, zorg & gezondheid' en 'Burgerschap'. Per thema mochten zij alles inbrengen wat in hun ogen van belang kon zijn voor het dorp op het betreffende thema. Vervolgens mochten de deelnemers bij elk geopperd idee aangeven of dit idee een plek kan krijgen in het dorps huis, of dat het wel een goed idee is, maar elders in het dorp een plek moet krijgen of dat het een idee is dat (voorlopig) geen prioriteit heeft.

Evaluatie stakeholdersbijeenkomst en voorbereiding dorpsbijeenkomst

De derde bijeenkomst was op 22 oktober 2019. Aanwezig hierbij waren weer zowel de werkgroep als de dragers, die ook op 29 augustus aanwezig waren. Op deze avond stonden zowel de terugblik op de stakeholdersbijeenkomst als de vooruitblik op de dorpsbijeenkomst centraal. Na een korte terugblik hebben we ons met elkaar gebogen over vijf thema's/vragen die voorgelegd worden aan de dorpsbewoners tijdens de dorpsbijeenkomst.

Dorpsbijeenkomst

Op vrijdagavond 22 november 2019 volgde de dorpsbijeenkomst waarbij de veerkrachtdialoog werd gehouden. De veerkracht dialoog is een 'serious game': een bordspel waarbij in groepjes van maximaal 5 personen, deelnemers gestimuleerd worden om met elkaar in gesprek te gaan en oplossingen te vinden voor een specifiek thema/vraagstuk. Deelnemers konden bij aanvang van de bijeenkomst een keuze maken uit de vijf vooraf opgestelde thema's/vragen. Op basis van deze thema's met bijhorende vraagstellingen, stelden groepjes hun eigen doel vast en bespraken zij met elkaar:

- Wat is hiervoor nodig en waarom?
- Welke concrete acties zijn hier voor nodig?
- Wie kan deze acties uitvoeren?

Bij de dorpsbijeenkomst op 22 november waren 36 deelnemers aanwezig, verdeeld over 7 speltafels. Een mix van inwoners, bestuurders/vrijwilligers van verenigingen en professionals werkzaam bij maatschappelijke organisaties was aanwezig.

Onderstaande thema's met vraagstellingen werden deze avond besproken:

1. **Thema: cultuur, vermaak, sport en ontspanning (2 tafels)**
Hoe zorgen we ervoor dat er andere (combinaties van) activiteiten voor kunst, cultuur en ontspanning in De Phoenix worden georganiseerd?
2. **Thema: burgerschap (1 tafel)**
Hoe zorgen we ervoor dat de inwoners zich betrokken (blijven) voelen bij elkaar en bij De Phoenix?
3. **Thema: ontmoeten en verbinden (2 tafels)**
Hoe zorgen we ervoor dat De Phoenix een mooie uitnodigende plek is voor iedereen?
4. **Thema: leven lang leren en ontwikkelen (1 tafel)**
Hoe zorgen we ervoor dat De Phoenix een plek wordt waar alle inwoners kennis kunnen halen, brengen en delen?
5. **Thema: gezondheid, welzijn en zorg (1 tafel)**
Hoe zorgen we ervoor dat Phoenix een plek wordt waar nieuwe initiatieven tussen welzijn, zorg en gezondheid ontstaan?

2 Actieprogramma Dorpshuis

Uit de diverse bijeenkomsten is naar voren gekomen dat de inwoners van Schaijk het dorpshuis zien als een belangrijke voorziening in het dorp, dat meer is dan een gebouw waar verenigingen uit het dorp een ruimte kunnen huren. De grote wens is dat De Phoenix de huiskamer van het dorp wordt.

De Phoenix zou een centrale ontmoetingsplek moeten zijn, waar alle inwoners, organisaties, verenigingen en ondernemers elkaar ontmoeten. Waar uitwisseling plaatsvindt en nieuwe ideeën ontwikkeld worden. Waar mensen en organisaties die met verschillende activiteiten bezig zijn, elkaar inspireren en zich verbinden. Het is een plaats waar voor jong en oud veel te doen is op het gebied van cultuur, educatie en ontspanning. Het is het huis van vele verenigingen en alle inwoners van Schaijk.

Om dit te realiseren hebben we 7 speerpunten geformuleerd, waarmee de inwoners van het dorp aan de slag kunnen om the Third Place: Phoenix 2.0 vorm te geven. Hierbij hebben speerpunt 1 t/m 6 betrekking op de inhoudelijke functies van het dorpshuis. Speerpunt 7 gaat meer over de wijze van beheer en exploitatie van het dorpshuis.

- Speerpunt 1: De Phoenix als huiskamer van het dorp
- Speerpunt 2: De Phoenix als plek voor activiteiten voor kunst, cultuur en ontspanning
- Speerpunt 3: Phoenix als kenniscentrum
- Speerpunt 4: Phoenix als plek voor professionele en informele hulp voor welzijn, zorg & gezondheid
- Speerpunt 5: Phoenix als plek om (professioneel) te netwerken
- Speerpunt 6: Bevorderen van betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid (burgerschap)
- Speerpunt 7: Het dorp als eigenaar en beheerder van De Phoenix

De verschillende speerpunten worden hieronder nader toegelicht.

Speerpunt 1: De Phoenix als huiskamer van het dorp

Doel:

Dorpshuis De Phoenix wil een mooie en uitnodigende ontmoetingsplek zijn voor iedereen in Schaijk.

Toelichting:

Inwoners van alle generaties en leeftijden moeten elkaar kunnen ontmoeten in het dorpshuis. Iedereen (van 0 tot 110 jaar) zou in De Phoenix binnen moeten kunnen lopen. De 12-15, 15-18 en 18-25 jarigen zijn leeftijdscategorieën die hierbij zeker niet vergeten moeten worden, evenals de jongere ouderen (55-70 jarigen).

Het dorpshuis moet een plek zijn waar verschillende generaties en doelgroepen (kinderen, pubers, volwassenen en ouderen, arm en rijk, nieuwkomers en mensen die geboren en getogen zijn in Schaijk, etc.) elkaar ontmoeten en elkaar leren kennen. Iedereen moet actief deel uit (kunnen) maken van de gemeenschap. Een open huiskamer, met een vrije inloop zodat mensen op een laagdrempelige manier binnen kunnen lopen, is belangrijk. Kennismaking met mensen met een andere culturele achtergrond, maatschappelijke positie of een andere generatie neemt de angel weg en kan er voor zorgen dat mensen beter naar elkaar luisteren en er gemakkelijker verbindingen en onderling vertrouwen ontstaat. Ook voor toeristen en mensen van de camping kan het dorpshuis een warm welkom bieden. Bovendien is specifieke aandacht nodig voor de jeugd zodat het dorpshuis ook hen ruimte biedt om elkaar te ontmoeten en samen activiteiten te ondernemen of te 'chillen'.

De huiskamer van het dorp moet laagdrempelig en gastvrij zijn. Het moet een ontmoetingsplek zijn die verschillende inloopfuncties heeft. Het liefst is de huiskamer elke dag geopend met ruime openingstijden en wordt deze bemand door een vrijwilliger (gastheer/-vrouw). Naast ruimte voor spontaan binnenlopen, moeten verenigingen voor of na hun activiteit kunnen aanschuiven aan de bar.

Een belangrijke voorwaarde om ervoor te zorgen dat iedereen zich welkom voelt, is een zeer vriendelijke entree met een open uitstraling en een gezellige en inspirerende ontmoetingsruimte. Het moet een vrolijke ruimte zijn die aantrekkelijk is voor jong en oud. Inspiratiebron is daarbij de verschillende in Nederland als 'Third Places' ingerichte gebouwen zoals de LocHal in Tilburg, School 7 in Den Helder, Theek 5 in Oosterhout, Pakhuis de Zwijger in Amsterdam of Stationshuiskamer in Rotterdam.

Actiepunten	Wat en wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Het plein voor De Phoenix zo inrichten dat je er gezellig kunt zitten en er diverse evenementen kunnen plaatsvinden	<ul style="list-style-type: none">- Een groen plein met voldoende beplanting- (Verplaatsbaar) bankje- Terras- Oplaadpunten en wifi	

Actiepunten	Wat en wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Creëren en aantrekkelijke en gezellig ingerichte ontmoetingsruimte voor laagdrempelige vrije inloop voor inwoners en bezoekers	<ul style="list-style-type: none"> - Vriendelijke en open entree - Gezellig ingerichte ontmoetingsruimte met loungeplek. - Financiële middelen om gebouw aan te passen - Ruime openingstijden (10.00 – 23.00 uur) - Gastheer/gastvrouw aanwezig - Mogelijkheid om wat te drinken - Open leeszaal: boekenkast met boeken, kranten en tijdschriften en een leestafel - Goede wifi - Spelletjes voor kinderen en volwassenen 	<ul style="list-style-type: none"> - Een (binnenhuis)-architect uit het dorp die vrijwillig mee kan denken over inrichting - Vrijwilligers als gastheer/gastvrouw
Organiseren activiteiten met/door/voor verschillende doelgroepen (voor ideeën zie kader)	<ul style="list-style-type: none"> - Afhankelijk van de activiteiten, bijvoorbeeld een keuken - Werkgroep / kwartiermaker om start te maken en activiteiten te coördineren 	<ul style="list-style-type: none"> Afhankelijk van de activiteiten; - Vrijwilligers - Verenigingen - Ondernemers - Maatschappelijke organisaties - Gemeente
Realiseren Jongerenhok	<ul style="list-style-type: none"> - Een eigen plek voor en door jongeren. - Gezellige (lounge)ruimte met - Muziek en spelvoorzieningen - Activiteiten opzetten voor en door jongeren 	<ul style="list-style-type: none"> - Jongerenwerkgroep Jeugd Toekomst van Schaijk - In combinatie met jeugdwerker - Gemeente
VW behouden	<ul style="list-style-type: none"> - Folders - Vrijwilligers 	
Creëren open creativiteitsruimte/ werkplaats	<ul style="list-style-type: none"> - Creativiteitsruimte met materialen en gereedschappen 	
Repair-café met inloopmogelijkheid	<ul style="list-style-type: none"> - Toegankelijke ruimte met gereedschappen - Vrijwilligers 	<ul style="list-style-type: none"> - Inwoners met technische kennis - Zorgcoöperatie
Plaats bieden aan exposities en tentoonstellingen van verenigingen (vogels, foto's, kunst, enz.)	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaal dat geëxposeerd kan worden - Coördinator van de exposities 	<ul style="list-style-type: none"> - Land'Arte
Opzetten kunstuitleen	<ul style="list-style-type: none"> - Kunstwerken die uitgeleend kunnen worden - Coördinator kunstuitleen 	<ul style="list-style-type: none"> - Samenwerking met kunstenaars/ateliers (evt. via dagbesteding van mensen met beperking) of andere organisaties van kunstuitleen

Concrete ideeën voor activiteiten om de inloopfunctie vorm te geven:

- Koffie-uurtjes voor specifieke doelgroepen (bijv. weduwen/weduwnaars, lotgenoten, ouders met kinderen)
- Organiseren meets and eats
- Samen koken, eten met andere culturen
- Verschillende culturen zich laten presenteren
- Chocomelplek ijsbaan: voor jong en oud
- Knutselgroep

Concrete ideeën voor activiteiten/voorzieningen rondom De Phoenix:

- Georganiseerde wandeltochtjes door het dorp en promoten van de aanwezige wandelroutes in Schaijk
- Beweegtuin/gymtoestellen en speeltuin in 'tuin/park' achter De Phoenix
- Heemtuin (moestuin met vergeten groenten) of Voedselbos achter De Phoenix
- Organiseren burendag

Speerpunt 2: De Phoenix als plek voor activiteiten voor kunst, cultuur en ontspanning

Doel:

De Phoenix moet ruimte bieden aan meer (andere en aanvullende) activiteiten voor kunst, cultuur en ontspanning in De Phoenix.

Toelichting:

Dorpshuis De Phoenix biedt ruimte aan tal van maatschappelijke, sportieve, recreatieve en culturele activiteiten, die worden georganiseerd door verenigingen en organisaties uit het dorp. Dorpshuizen hebben ruimtes om te repeteren, om met een (grote) groep samen te zitten of soms een gymzaal om sporten te beoefenen. Het is niet alleen belangrijk dat deze taak bij het dorps huis blijft. Het is belangrijk om te beseffen dat een diversiteit aan verenigingen ook een diversiteit aan bezoekers met zich mee brengt, zodat het dorps huis een vertrouwde/bekende plek voor alle doelgroepen wordt.

Het dorps huis moet een plek zijn waar jong en oud kan ontspannen en de dingen ondernemen die hen betekenis geven en verrijken. Mensen (zowel individuen als verenigingen en organisaties) die wat voor Schaijk willen ondernemen zijn welkom om de ruimten en voorzieningen in het gebouw te gebruiken. De ruimten zijn zo ingericht dat ze uitnodigen om verschillende (culturele) activiteiten zowel gepland als spontaan te ondernemen.

Inwoners en verenigingen moeten worden uitgedaagd met elkaar creatief te zijn en te zoeken naar vernieuwende activiteiten en combinaties van bestaande activiteiten. Het voorbeeld van de Urban Fun Run door de kerk is een mooi voorbeeld van het zoeken naar andere combinaties. Om te komen tot samenwerking tussen verenigingen is het van belang om elkaar te leren kennen; veel verenigingen kennen elkaar nauwelijks. Je moet elkaar eerst vinden om iets samen op poten te kunnen en willen zetten.

Door verenigingen en activiteiten bijeen te brengen in De Phoenix kunnen deze elkaar inspireren en/of versterken door onderling kennis of materialen uit te wisselen. De achterliggende gedachte is dat dit zal helpen om meer Schaijkse clubs in Schaijk te houden zodat er een breed aanbod voor de gemeenschap aanwezig komt en blijft. Tevens biedt een diversiteit aan activiteiten de mogelijkheid voor inwoners om in brede zin kennis te maken met kunst, cultuur, sport en recreatie dicht bij huis.

Behalve verenigingen kan ook het gemeenschapshuis zelf activiteiten initiëren en organiseren (ook in samenwerkingen met derden). Tijdens de bijeenkomsten zijn er een tal van mogelijke activiteiten geopperd (zie kader). Het is bovendien belangrijk dat bij alle inwoners bekend is welke activiteiten worden aangeboden en dat de toegang tot deze activiteiten laagdrempelig is voor iedereen. Bij alle activiteiten moet steeds bedacht worden hoe je ook andere doelgroepen (bijv. jongeren, mensen met dementie of die eenzaam zijn, andere culturen zoals statushouders of arbeidsmigranten e.d.) erbij kunt betrekken en kunt uitnodigen deel te nemen aan de activiteiten.

Om de gehele gemeenschap te bereiken is het belangrijk een verscheidenheid aan communicatiekanalen in te zetten om de gemeenschap te informeren en mobiliseren en deze kanalen up-to-date te houden.

Een overzicht van activiteiten biedt bovendien voor het bestuur zelf inzicht in welke doelgroepen er al worden gediend en welke doelgroepen nog aandacht behoeven.

Actiepunten	Wat of wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Instellen cultuurcoach en behoud inzet sportcoach	<ul style="list-style-type: none"> - Financiële middelen vanuit de gemeente om cultuurcoach mogelijk te maken - Eventueel combinatie van sport- en cultuurcoach 	<ul style="list-style-type: none"> - Sportservice Noord-Brabant
Organiseren nieuwe activiteiten (voor concrete ideeën zie kader)	<ul style="list-style-type: none"> - Verenigingen en vrijwilligers die samen nieuwe activiteiten willen opzetten 	
Samenbrengen van activiteiten en verenigingen	<ul style="list-style-type: none"> - Een creatieve kennismakingsavond voor verenigingen om elkaar beter te leren kennen en samen dingen op te pakken. - Een (evenementen)commissie die de avond organiseert 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle verenigingen - Mensen en organisaties die activiteiten organiseren in het dorp
Bekendheid geven aan verenigingen en activiteiten	<p>Een PR-werkgroep die aan de slag gaat met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een overzicht van verenigingen en hun activiteiten - Een evenementenkalender of jaarprogramma (waar mogelijk incl. aanbod uit de regio), eventueel combinatie met boekje Sjors sportief/Sjors creatief - Communicatiemiddelen en inzet van media om dit zichtbaar te maken (o.a. Arena, Landerd TV, Schaijk een werelddorp). Afhankelijk van het gekozen medium zijn hiervoor vrijwilligers en professionals nodig 	<ul style="list-style-type: none"> - Medewerkers/vrijwilligers van De Phoenix met input van de verenigingen en organisaties - Professionals (afhankelijk van gekozen media)
Vrijblijvende kennismaking met activiteiten, kunstdisciplines en sporten in Schaijk	<ul style="list-style-type: none"> - Een open dag met vrije inloop van alle activiteiten die reeds in De Phoenix of in Schaijk plaatsvinden - Vrijblijvende kennismaking met diverse kunstdisciplines en sporten (bijvoorbeeld door Sjorscreatief en -sportief voor volwassenen) - Een werkgroep/coördinator die dit organiseert 	<ul style="list-style-type: none"> - Verenigingen

Concrete ideeën voor activiteiten in De Phoenix:

- Nieuwe sportactiviteiten (hockey, gymnastiek, turnen, streetdance, bewegen op muziek, dansclubs voor andere doelgroepen, beachvolleybaltoernooi op het plein)
- Nieuwe ontspanningsactiviteiten (kaarten, knutselen, kooklessen)
- Yoga, Mindfulness
- (Huiskamer)concerten (populair en klassiek, Stock Rock; Doffer Blues)
- Liederentafel georganiseerd door de koren van Schaijk
- Open MICnight/bonte avond/open podium
- Theatervoorstellingen/cabaret/toneel
- Dansavonden / middagen
- Activiteiten voor de jeugd (gezamenlijk gamen (bijv. FIFA-toernooi), YouTuber uitnodigen)
- Phoenix als centrale plek voor de organisatie van Beleef Schaijk en als de spil van het evenement Beleef Schaijk, dat nu op verschillende plekken in Schaijk plaatsvindt. Behoud bestaande activiteiten (harmonie, biljartmogelijkheid, verenigingen, ...)
- Er zijn zo'n 7 buurtverenigingen in Schaijk; het zou leuk zijn als zij om de beurt een

Speerpunt 3: Phoenix als kenniscentrum

Doel:

De Phoenix moet een plek worden waar alle inwoners kennis kunnen halen, brengen en delen.

Toelichting

Het is met het oog op de toekomst belangrijk dat alle inwoners kunnen blijven meedoen in de samenleving. Dat ze hun leven lang kunnen blijven leren en zich ontwikkelen. Door de digitalisering en een steeds complexer wordende samenleving is het belangrijk dat er oog en ruimte is voor alle inwoners van de samenleving, ook voor zij die deze veranderingen minder goed kunnen bijbenen. Er zijn nog steeds mensen die niet over internet beschikken. Hoe kun je mensen leren om met veranderingen en bijvoorbeeld technologische voorzieningen om te gaan? Het is dan ook gewenst dat deze groep burgers op een centrale plek in hun eigen gemeenschap terecht kan voor hulpvragen en kennis kan halen, brengen en delen. Deze plek moet laagdrempelig en toegankelijk zijn, waar iedereen zich welkom voelt. Door de bibliotheek te integreren in het gemeenschapshuis, kan deze een belangrijke rol spelen in de kennisfunctie van het dorps huis en invulling geven aan leven lang leren en ontwikkelen.

Ook kan het gemeenschapshuis de samenwerking aangaan met bewoners(organisaties) en verschillende maatschappelijke partners, zoals de gemeente, GGD, Ons Welzijn, woningbouwvereniging, politie, welzijnswerkers, wijkverpleegkundige, dorpsondersteuner, Vluchtelingenwerk et cetera. Deze samenwerking kent veel verschillende vormen en invullingen. Zo kunnen er vaste inloopspreekuren worden ingericht, zodat mensen op vaste tijden met hun vragen terecht kunnen. Ook kunnen zowel de professionele partners als inwoners(organisaties) informatiebijeenkomsten en cursussen organiseren over uiteenlopende onderwerpen.

Door met elkaar samen te zitten, kennis uit te wisselen en van elkaar te leren ontstaat 'kruisbestuiving' en kunnen mensen zowel kennis bieden, halen en delen. Ook dit is een belangrijke vorm voor persoonlijke ontwikkeling.

Actiepunten	Wat en wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Fysiek loket bieden (ombudsfunctie/ vraagbaak) waar inwoners terecht kunnen met al hun vragen	<ul style="list-style-type: none"> - Vrijwilligers of professionals die vraagbaak bemensen - Signaleren en verleiden van mensen die hulp nodig hebben (bijv. laaggeletterden, digibeten, mensen zonder sociaal netwerk etc.) - Doorverwijzen naar juiste instanties (en indien aanwezig naar spreekuur van betreffende instantie in het dorpshuis (zie volgende punt) - Hulp bieden bij praktische vragen (formulieren invullen, gebruik digitaal loket, internetbankieren, pinnen, skype e.d.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Bestuur dorpshuis - Bibliotheek, - Zorgcoöperatie - Werkgroepen Samen Landerd, Samen Beter - Notaris/advocaten - Vrijwilligers
Organiseren inloopspreekuren door maatschappelijke organisaties in dorpshuis	<ul style="list-style-type: none"> - Een spreekkamertje - Samenwerking en afstemming met organisaties 	
Informatieverstrekking via folders op o.a. het gebied van zorg, welzijn, gezondheid etc.	<ul style="list-style-type: none"> - Folders - Samenwerking met maatschappelijke organisaties - Up to date houden folderrek 	
Digitaal loket ontwikkelen	<ul style="list-style-type: none"> - Website met informatie over diverse onderwerpen (nader te bepalen) - Bekendheid geven aan digitaal loket - Online spreekuren organiseren (ook voor jongeren) - Computer met toegang tot digitaal loket in dorpshuis - Gratis toegankelijk netwerk (internet) in dorpshuis 	<ul style="list-style-type: none"> - Bibliotheek - Professionals in BiDoc (bibliotheek-systeem)
Organiseren informatiebijeenkomsten over specifieke thema's (voor concrete ideeën zie kader)	<ul style="list-style-type: none"> - Sprekers - Goede PR van bijeenkomsten - Goed zaal met voorzieningen t.b.v. presentaties (beamer, scherm, geluidsinstallatie e.d.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Maatschappelijke organisaties - Bewoners met een passie/hobby/kennis - Verenigingen
Bekendheid geven aan cursusaanbod	<ul style="list-style-type: none"> - Maken activiteiten en scholingskalender met overzicht van cursus/trainingsaanbod in Schaijk - Verspreiden overzicht via diverse communicatiekanalen 	
Verbreden cursusaanbod (voor concrete ideeën zie kader)		

Concrete ideeën voor activiteiten in De Phoenix:

Organiseren informatiebijeenkomsten

- Lezingen in de bieb
- Voorleesavonden
- Verhalen vertelavonden
- Leesgroepen; praatgroepen om van elkaar te leren
- Masterclasses door Schaijkse ondernemers
- Masterclasses voor ondernemers én inwoners om talenten te combineren
- Kennisuitwisseling tussen professionals
- Kennis overdracht verenigingen naar elkaar
- Themabijeenkomsten met verschillende invalshoeken voor inwoners, ondernemers, instellingen/verenigingen
- Uitwisseling van kennis maatschappelijke organisaties

Organiseren cursussen/trainingen (verbreden cursusaanbod):

- Mediacursussen bieb behouden
- Cursussen door volksuniversiteit
- Cursussen voor startende ondernemers
- Bedrijfskursussen
- Inburgeringskursussen gericht op leven in deze gemeenschap
- Taalcafé / taalhuis (voor mensen met Nederlands als 2e taal; NT2)
- Taalkursussen andere talen
- Huiswerkbegeleiding

Speerpunt 4: Phoenix als plek voor professionele en informele hulp voor welzijn, zorg & gezondheid

Doel:

De Phoenix dient een plek te zijn waar nieuwe initiatieven tussen welzijn, zorg en gezondheid ontstaan.

Toelichting:

Zoals in iedere gemeenschap zijn er ook in Schaijk mensen die kwetsbaar zijn. Ook het dorpshuis kan een functie vervullen in het signaleren en aanpakken van eenzaamheid, stille armoede, hulpvragen op het gebied van zorg en welzijn. Het is daarbij belangrijk om goed te inventariseren wie wat nodig heeft. Positieve gezondheid is hierbij het uitgangspunt. Wat kunnen mensen wel in plaats van niet.

Er zijn mensen en organisaties nodig om vraag en aanbod van hulpdiensten bij elkaar te brengen. Belangrijk aandachtspunt is vraagverlegenheid. Mensen moeten worden verleid om hulp te vragen, hulp te accepteren en mee te doen aan activiteiten in het dorpshuis. Persoonlijke benadering werkt hiervoor het beste.

De Phoenix kan een bijdrage leveren aan de integratie van kwetsbare groepen in de samenleving. Een inclusieve samenleving is daarbij het uitgangspunt. Er kunnen verschillende vormen van dagopvang en dagbesteding worden geboden in het gemeenschapshuis; zichtbaar en gemakkelijk toegankelijk; midden in de samenleving.

Ook kunnen zorgaanbieders een plek krijgen in het gemeenschapshuis. Dit kan in de vorm van permanente huisvesting in het gebouw of door het organiseren van inloospreekuren. Professionele en vrijwillige zorg- en hulporganisaties kunnen samenkomen in De Phoenix om met elkaar te sparren, formele en informele zorg met elkaar te verbinden en barrières te slechten.

Aan de achterzijde van De Phoenix is Steunpunt De Wijers gelegen. De Phoenix zou als huiskamer voor het steunpunt kunnen fungeren. Door de Wijers en De Phoenix met elkaar te verbinden kunnen inwoners van de Wijers zich gemakkelijker verbinden met bezoekers van De Phoenix en vice versa. Hierdoor worden de voorzieningen en activiteiten in De Phoenix nog gemakkelijker bereikbaar voor de inwoners van het steunpunt.

Actiepunten	Wat en wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Signaleren en helpen van mensen die kwetsbaar zijn (eenzaam, hulpvraag, stille armoede)	<ul style="list-style-type: none"> - Persoonlijke benadering - In beeld brengen wat iemand nodig heeft, maar ook wat iemand voor een ander zou kunnen betekenen (hulp o.b.v. wederkerigheid) 	<ul style="list-style-type: none"> - Zorgcoöperatie - Samen Landerd, Samen Beter - Vluchtelingenwerk
Hulpvragen en aanbod bij elkaar brengen	<ul style="list-style-type: none"> - Een plek (fysiek/online) waarop inwoners hun hulpvragen en aanbod van diensten kunnen plaatsen - Coördinator die vraag en aanbod bij elkaar brengt 	
Organiseren zorg- en hulpdiensten (voor concrete ideeën zie kader)	<ul style="list-style-type: none"> - Vrijwilligers ondersteund door professionals - Afhankelijk van diensten/voorzieningen (bijv. keuken, ruimte) 	
Ruimte bieden aan professionele zorgaanbieders (voor concrete ideeën zie kader)	<ul style="list-style-type: none"> - Multifunctionele spreekkamer of eigen vaste ruimte 	
Zorgcoöperatie en Phoenix 2.0 verbinden met elkaar	<ul style="list-style-type: none"> - Zoeken naar activiteiten die Zorgcoöperatie in De Phoenix kan organiseren - Organisatorisch zoeken naar samenwerking 	
Organiseren themabijeenkomsten op het gebied van zorg en welzijn (zie ook speerpunt 3 en kader)		
Aandacht voor en gezamenlijk aanpak drugsgebruik	<ul style="list-style-type: none"> - Inventarisatie van het probleem - Samenwerking professionals, jeugd en ouders voor bedenken aanpak 	

Concrete ideeën voor activiteiten/voorzieningen in De Phoenix:

Ideeën voor zorg- en hulpdiensten

- Gezamenlijk eetpunt
- Boodschappendienst
- Dagopvang kwetsbare groepen
 - Ouderen en hulpbehoevenden
 - Mensen met handicap
 - Mensen met achterstand op arbeidsmarkt
 - Opvang jeugd met autistische stoornissen

Plek bieden aan professionele zorgaanbieders:

- GGD/Consultatiebureau (met inloopmogelijkheid voor vragen)
- Behoud logopedie in Schaijk
- Zorg- en hulpverleners samenkomen/sparren
- Informatiepunt gezonde voeding
- Inloopsprekuren (van bijv. wijkverpleegkundige, buurtsportcoach, Ons Welzijn, Wijkagent, De Phoenix, etc.)
- Jeugdpreventiewerker een plek bieden in De Phoenix
- Dorpshuis als basis voor platform positieve gezondheid.

Organiseren themabijeenkomsten:

- Opvoeding
- Gezond leven
- Stress
- Info over drugs

Overige ideeën:

- Hele jaar door aandacht zoals tijdens 'Week van eenzaamheid'; in De Phoenix, maar bijvoorbeeld ook bij AH koffiepunt

Speerpunt 5: Phoenix als plek om (professioneel) te netwerken

Doel:

De Phoenix als plek voor ondernemers en studenten uit het dorp.

Toelichting

Het dorps huis kan tevens een (flex)werkplek bieden voor ondernemers, zzp'ers en studerende jongeren.

Zoals reeds eerder aangegeven is het voor de door- en toekomstontwikkeling van gemeenschapshuizen belangrijk dat zij een bredere verbindende functie gaan vervullen. Ook met betrekking tot de lokale ondernemers en zzp'ers kan De Phoenix een verbindende functie gaan vervullen. De Phoenix kan flexwerkplekken bieden en eventueel ook een af te sluiten vergaderruimte of spreekkamer waar ondernemers klanten kunnen ontvangen.

Het gezamenlijk kunnen werken in het gemeenschapshuis biedt tevens de mogelijkheid voor ondernemers om elkaar daar te kunnen ontmoeten, met elkaar te kunnen sparren en misschien zelfs wel te komen tot samenwerking. De flexwerkplekken zouden ook prima studeerplekken zijn voor studenten en om in contact te komen met lokale ondernemers in het dorp.

Daarnaast zouden er evenementen voor ondernemers kunnen worden georganiseerd zoals netwerkbijeenkomsten of bijvoorbeeld een ondernemers- of stagemarkt om werkgevers en (potentiele) werknemers met elkaar in contact te brengen.

Actiepunten	Wat en wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Ruimte voor ondernemers, zzp'ers, studenten e.d. om te werken en vergaderen	<ul style="list-style-type: none">- Wifi- Goede koffie/thee- Flexplekken, werktafels / vergader- of overlegplek	
Ondernemers en Schaijkse inwoners met elkaar verbinden (voor concrete ideeën zie kader)	<ul style="list-style-type: none">- Stagemarkt en/of open bedrijvendagen organiseren	<ul style="list-style-type: none">- MKB- Organisatie Enjoy

Ideeën voor activiteiten in De Phoenix:

- Open coffee-netwerk ontbijt momenten
- Stagemarkt voor Schaijkse jongeren, nieuwe Schaijkenaren, mensen met afstand tot arbeidsmarkt
- Open bedrijvendagen opzetten met meerdere bedrijven op een dag (ontmoeten werkgevers en potentiële werknemers)

Speerpunt 6: Bevorderen van betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid (burgerschap)

Doel:

Dorpshuis De Phoenix kan een platform zijn om mensen en groepen te verbinden en eigen verantwoordelijkheid en participatie te stimuleren.

Toelichting:

Dorpshuis De Phoenix wil als ontmoetingsplek mensen de ruimte en de kans geven van betekenis te zijn voor elkaar en in zijn geheel van betekenis te zijn voor de Schaijkse samenleving. Niet alleen door ruimte te bieden aan allerlei activiteiten die er plaatsvinden op het gebied van cultuur, informatie, ontmoeting, ontspanning en dergelijke. Het dorpshuis wil ook aanjager zijn voor betrokken inwoners met nieuwe initiatieven en activiteiten. Daarnaast wil het dorpshuis onderdak bieden aan organisaties die het dorpsbelang ondersteunen.

Het gemeenschapshuis wil mensen en organisaties in Schaijk die een culturele, sociale of sportieve doelstelling hebben met elkaar verbinden. Zo kan het dorpshuis de sociale samenhang en de leefbaarheid in het dorp bevorderen, de zelfredzaamheid en participatie van kwetsbare mensen ondersteunen en zich inzetten voor de gezonde ontwikkeling van jeugdigen.

Kortom: De Phoenix wil stimuleren dat inwoners, groepen mensen, ondernemers en maatschappelijke organisaties, zoals scholen en andere instellingen, ondernemend zijn en met elkaar Schaijkse maatschappelijke vragen en behoeften oplossen. Denk hierbij aan vraagstukken op het gebied van jeugd, eenzaamheid, voorkomen sociale uitsluiting, integratie, armoede, gezondheid arbeidsparticipatie, milieu en duurzaamheid. Het gemeenschapshuis als (fysieke) ontmoetingsplek in combinatie met alles wat van daaruit gebeurt en ontwikkeld wordt, levert een bijdrage aan het met elkaar aanpakken van verschillende maatschappelijke opgaven. Ofwel: De Phoenix als broedplaats voor actie om het sociale, groene en bruisende hart van Schaijk te versterken

Naast initiatieven en projecten om maatschappelijke vraagstukken aan te pakken wil De Phoenix zich ook inzetten voor de manier waarop de inwoners in het dagelijkse leven met elkaar omgaan en sociale uitsluiting in het dagelijks leven wordt voorkomen. De Phoenix wil zorgdragen voor een gemeenschap waar solidariteit het uitgangspunt is. Ouderen en kwetsbare mensen moeten worden geholpen. Het is belangrijk hierbij inwoners te ondersteunen om handelingsverlegenheid in omgaan met mensen die niet gemiddeld zijn aan te pakken. Mensen moeten elkaar niet (ver)oordelen, maar verhalen delen en luisteren, zodat er begrip ontstaat voor elkaar. Ook wil De Phoenix burgers meer verantwoordelijk "bijbrengen" en ook jeugd betrekken bij maatschappelijke vraagstukken.

Actiepunten	Wat of wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
De Phoenix biedt het thuishonk voor toekomst Schaijk	- Vergaderruimte	
Bevorderen en faciliteren burgerinitiatieven	- Een broedplaats zijn - Ondersteuning (geld of in menskracht/buurkracht)	
Gemeenschap betrekken bij maatschappelijke vraagstukken (voor concrete ideeën zie kader)	- Betrekken van alle inwoners (ook de jeugd niet vergeten)	
Aandacht voor vrijwilligers (voor concrete ideeën zie kader)		
Bevorderen onderlinge solidariteit en sociale insluiting		

Ideeën voor activiteiten in De Phoenix:

Aandacht voor (verjonging) vrijwilligers:

- Ondersteuning en faciliteren vrijwilligers
- Uitwisseling vrijwilligers
- Kinderen van scholen laten besturen (bijvoorbeeld jeugdraad)
- Schaijkse vrijwilligers van het jaar verkiezing
- Opleiden/kennis up to date houden van vrijwilligers

Gemeenschap betrekken bij maatschappelijke vraagstukken:

- Organiseren debat/forum over:
 - Politiek
 - Dorpsontwikkeling
 - Maatschappelijke vraagstukken
- Voorlichting, bewustwording over energietransitie
- Actief meedoen aan de politieke of bewegingsdiscussie; zeepkisten/spreekbeurten
- Gemeenteraad vergaderen in grote zaal van gemeenschapshuis; piste opstelling

Speerpunt 7: Het dorp als eigenaar en beheerder van De Phoenix

Doel:

De Phoenix wordt beheerd en geëxploiteerd als een gezonde sociale onderneming.

Toelichting:

Uiteindelijk zou het hele dorp zich verantwoordelijk moeten voelen om de hiervoor geschetste speerpunten gestalte te geven. Dit betreft een proces dat je met elkaar in gaat. Bij de start denken we dat het verstandig is dat er eerst enkele partijen/personen worden gezocht die de beweging willen dragen en zich willen inspannen om de speerpunten te (helpen) realiseren. Een groep die zich eigenaar voelt en verantwoordelijk wil zijn om die nieuwe centrale ontmoetingsplek met al de daaraan verbonden ambities te realiseren, te beheren en te exploiteren.

Wij denken daarbij aan partijen die nu al zeer veel gebruik maken van De Phoenix en organisaties die hun doelstelling vanuit de toekomstige Phoenix 2.0 nog beter kunnen waarmaken. Concreet gaat het dan om bijvoorbeeld Muziekvereniging Concordia Schaijk, KBO Schaijk en Bibliotheek Schaijk als huidige gebruikers. Daarnaast zouden ook 'nieuwe partners' zich kunnen verbinden aan het realiseren, beheren en exploiteren van De Phoenix 2.0. Daarbij denken we aan de Toekomst van Schaijk, Beleef Schaijk, het programma Samen Landerd, Samen Beter, Zorgcoöperatie Schaijk, Brabant Zorg, Carrousel Groen, GGD, Ons Welzijn, MKB, Horeca Schaijk, school en (andere) vertegenwoordigers uit de kringen van cultuur, sport, jeugd.

Uitgangspunt is te komen tot een exploitatie waarin De Phoenix werkt als een sociale onderneming. De behaalde directe financiële en maatschappelijke winst moet ervoor zorgdragen dat de onderneming zelfstandig zonder structurele exploitatiesubsidie kan draaien.

Een actief dorps huis, als sociale onderneming, draait voor een belangrijk deel op actieve en betrokken vrijwilligers. Om te komen tot een huiskamer van het dorp waar verenigingen, dorpsbewoners en nieuwe initiatieven een plek vinden, is het belangrijk om actief te blijven investeren in de vrijwilligers. Daarvoor is het belangrijk om goed zicht te hebben op het potentieel dat in het dorp aanwezig is.

Verjonging van het vrijwilligersbestand hoort hier ook bij. We zien dat de vrijwilligers veelal op leeftijd zijn. Het is dan ook belangrijk te komen tot verjonging van de vrijwilligerspopulatie en samenwerking te blijven zoeken met andere organisaties en verenigingen in het dorp.

Actiepunten	Wat of wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Instellen werkgroep die fungeert als trekker om de speerpunten te realiseren en De Phoenix te beheren en exploiteren	- Combinatie zoeken met programma Samen Landerd, Samen Beter, Beleef Schaijk en Toekomst van Schaijk	
Voortdurende aandacht voor behoud en aanboren van nieuw potentieel aan vrijwilligers		
Behoud (en verjonging) vrijwilligerspotentieel		
Komen tot een nieuw verdienmodel om dorpshuis als sociale onderneming te exploiteren	- Voorbeelden van andere dorpshuizen bekijken	

HETPON